

FILIPENSES

Pabloou Filipopienag hēsap p'ā deep̄itarr

Chi p'ātarr. Chamag carta hīchab hich Pablo Roma p'ōbör hee preso simua p'ātarrau. Mag hēsap p'āju nawe ya diez añosjö sīejim haajem Pabloou hichdēuta nacha ham haar Cristoou maach peerdə haaujem hiek jaaut'urtarr. Mag hi Hēwandum hiek jaaut'urtarr k'ap ham k'ōs nām k'ai, Hch. 16:12-40 j̄rwi hag gaai t'̄rbat.

Maimua hag k'ur ya biek t'ārjupam Hēwandum hiek jaau nārraawaijā hichdēucha ham hoot'urjim (Hch. 20:5-6). Mamə mag Roma p'ōbör hee preso sīsierr haigmua años jayap sīejim haajem, bālirjā ham dāi hooba. Mag hooba dārrā narr haawai Pabloou k'īrjuawai ya hamach garmua hich k'īr hok'oobapāimpia k'āijā sīejim (4:10). Mag nām hee Filipomua Epafroditō barchējim hanaabá, haram k'ānnau hich Pablo hat'ee ofrenda deep̄itarr dāi. Magbaawai Pablo deeu k'īrdam honee haadējim haajem. Chi Epafroditōjā hurumua peer meejim hanaabá. Mor mas sīewi monaaubaadeewaita deeu Pabloou ham haar hi pāijim haajem, chamag cartadam dāi (2:25-30).

Chijā k'ānn hat'eeta p'ājī. Filipopien peer hamach t'umta judionaan k'abam k'ānn hajim haajem. Ham chan paraam k'ānn k'abajim haajem, pari mag durrumuata ofrenda j̄r p'ie nān hajim haajem, hermanonaan Jerusalenpien dau hap'ān k'it'ēem k'ānn hat'ee (4:16; 2 Co. 11:9). Pabloou chi Filipopien hat'ee māg hēsap

p'āawai chan sīi deeum k'ān haramjō hiek p'it'urg haadēp'ām gaaimua ham dāi hiek hēudāag k'aba, sīi k'ajap'a hich k'apk'ān hichdēu hoojem k'ānagamjōta p'ājim.

K'an jawaag hajī. Mag Filipopienau hich hat'ee p'atk'ondam jār p'ie nān hawi deepāitarr haawai, honegau hag paar hamag hāu hajim haagta p'ājim (4:10-20). Maguata cárcel deg sīerr hāba, hí honee chirajim ha sim. Biek k'apan mag hich honee sīrrta māg hēsap gaai jaau sim (1:4,18,25; 2:2,17,28-29; 3:1; 4:1,4,10). Mag maach honee haju haai nām ha sim dāi nem k'īir pogk'eta jaau sim; mamā hārcha jaaupāi simān, māig heegar nāwejā jāga wēnārraju haai nā ha simān.

Salud

¹ Hermanonaan, pastornaan, pastornaan juag hoojem k'ān, maimua t'um Filipopien Jesucristo hiek hāk'a nām gaaimua maach t'um hābam bi heemjō k'odk'a nām k'ān:

Mān Pabloou. Muata pāar t'umaam k'ān hat'ee māg hēsap p'ā chirām. Timoteota mā dau-maai sim, mā dāita hāba Jesucristo chogk'anaa hi hat'ee p'idk'a sīewai. Maagwai maach numiim k'ānauta pāach t'umaam k'ānag saludaanaa hāu naapim k'ōsi nām. ² Mag gaaimua maach Haai Hēwandamag jēeunaa maach Pör Jesucristoogjā jēeu nām, pāar hāuu wai nām dāi hīchab k'ōinaa wai wēnārramk'īir.

Pabloou chi hāk'a durrum k'ān kōit Hēwandamag jēejerr

³ Mʌchdëu pääar k'irju hahauk'ampierr Hēwandamag häu hajim ha chiraajem pääar kōit.
⁴ Mag Hēwandamag jēeuwai pääar gaaimuata warag mʌ t'āar honee haadeejem, ⁵ maach peerdlajem hiek jawaag maach t'um hābam p'idag gaaipai naawai. Mag warrcha pääachdëu hi hiek hāk'atarr haigmua pāraujā mag p'idk'a p'öbaaderr, hīs hewag pawiajā hich mag maadëu hogdʌba wēnʌrrʌm.
⁶ Mua k'ap'ʌ chirʌm, hichdëu jāg pääar t'āar chi hiiurig paapłitarrjö hichdëuta warag pääar k'irjugjā bāaupiju, Jesucristo bēe nʌm hora hich p'idag waumk'ir. ⁷ Mʌrʌgan pääarta mʌ t'ārau. Maagwai pääar gaaimuata Hēwandamagjā hich mag honee häu hajim haju haai chirʌm. Pääarta mʌig mʌ dāi cárcel deg hāba nʌmjö nʌm. Mua t'et'emnaan na maach peerdlajem hiek kōit hiek'aawajā pārauta mʌ hipierr dāi hag kōit hiek'a nʌmjö nʌm, jammua pääachdëu Hēwandamag jēeu durrum gaaimua. Pāran warp nʌm, mamʌ Hēwandamau mʌrʌg p'idag deetarr pārau sīi mʌchig happai deeba, häu pārau dāi mʌ juag hoo nʌm, hirig jēeu nʌmuua. ⁸ Jesucristoou pääar k'ōsi simjö muajā pääar k'a k'ōsi chitʌm. Mua mag chirʌm haig Hēwandamau k'ap'ʌ sim mʌ sëuk'aba chirʌm.

⁹ Maguata mua warag pääar kōit Hēwandamag jēeujem, pääach wir haigjā warag hārcha hag-daujö chik'am k'a k'ōsi hamk'ir; maagwai k'irjug paraanaa Hēwandam dau najā jāga wēnʌrraju haai nʌha k'augp'omam dāi ¹⁰ nem haai k'abamjā hiseg-naa nem hajap'ampaita waumk'ir. Mag hamʌn magan Cristo bēem hedjā pöd hābmua jā "Pääar k'aigba naajim" habaju. ¹¹ Mag hamʌn magan

hīchab hich Jesucristoouta pārag nem hajap'am pōm waau k'augpiju. Hōrau pāar mag hoobaawai hamaujā hīchab Hēwandamag jēeumamua, "Hāuta pua ham jäg p'ë wai chirəm; pəjöm chan chuk'um" ha hiek'aju.

Pabloou cárcel deg simua hich honee chiraajerr jaauup̄itarr

¹² K'odamnaan, mua pārag k'ap hamkīir jaauk'im: Mʌg hamau mʌ cárcel deg p̄libapäaiwai hōraun tag mua Hēwandam hiek jauba hich jäg chirsijupii hajierram. Mamʌ mag k'abajim. Hante magtarr haigmuata maach peerdlaejem hiek'an warag haaidla k'ap'ii haadëm. ¹³ Mag gaaimua mʌig soldaaun pōm t'ʌnʌm d̄ximua bit'urgam k'ʌnʌnaupa t'um k'ak'apdö t'ʌnʌm, Cristo hiek jaau chitʌm gaaimuata mʌ mʌg preso wai nʌm. ¹⁴ Mamʌ hermanonaanaau hoo nʌm, mʌ cárcel deg chirʌmjā Hēwandamau mʌ chig hapiba wai sim. Mag gaaimuata härcha hi hiek hök'a nʌm k'ʌnʌnaujā warag k'up'̄iuwia högk'aba, d̄ai hi hiek jaau nʌm. Hamau k'ap'ʌ nʌm, maach Pör Cristo hamach d̄ai s̄iewai hirua h̄adʌlr ham hamach happai deebaju.

¹⁵ Mag Cristo hiek jaau wēnʌrrʌm hee, hāaur k'ʌnʌnaun mʌ mʌg chirʌm hoowia, mʌ k'āyau hamachdēuta hajapcha jaau nʌm hawia jäg wēnʌrrʌm, chik'am d̄ai k'uјrpaim hiek'au. Magarrau hāaur k'ʌnʌnaun chad magjā k'īirjuba, hamachdēu Cristo k'ōsi nʌm gaaimuata jäg jaau durrum. ¹⁶⁻¹⁷ Har mag Cristo k'ōsinaa mʌjā dau haug k'aug paraa nʌm gaaimua jaau wēnʌrrʌm k'ʌnʌnau k'ap'ʌ nʌm, Hēwandamauta mʌ mʌig wai

sim maach peerdlaajem hiek jaaumk'ir. Mam^λ hääur k'^λnau chan chadcha jaaum k'ōsi k'abamta juau hogt'ompaita Cristo hiek jaau n^λm, sii hōrag hamachta chi hajapcharam k'^λnau hamk'irpai, mag^λm gaaimua m^λg m^λ cárcel deg chir^λm hawia warag k'a honeg chuk'u hamk'ir. ¹⁸ Mam^λ m^λ gaai mas k'aba sim jāga hamau jaau n^λ. M^λr^λgan t'um hich hagjöpai sim; jaaumap'a jaauwiajā hichiita hamau Cristo hiekta jaau n^λm. Mag gaaimua m^λchpa honee chir^λm.

Mam^λ warag m^λ honeecha haju, ¹⁹ pārau jāg m^λ kōit jēeu durrum dāi Hēwandam Hak'aar maach Pör Jesús k'aigpēr hautarrauta m^λchjā hīchab heeg hoo sim k'ap'^λ chiraawai. Mag pārau jēeu n^λm dāi Hēwandam Hak'arau m^λ heeg hoo siewai m^λigmuajā m^λ hāu höbérju. ²⁰ Mam^λ dēgölp m^λ pōd höbérba hich m^λg cárcel degpai t'ōowiajā m^λ gaaai mas k'aba sim. Sii mua hārcha k'ōsi chir^λm^λn m^λgau: Cristo dāita hag na m^λch chiraajemjö hub^λ chitam k'ōsi chir^λm, t'et'emnaan na hi kōit hiek'aawaijā hinag chuk'u hiek'aag, m^λch mag chir^λm hoowia hōrau warag Cristota tō hiy^λl hamk'ir. Hamau chadcha Cristota mag t'ō hiek'am^λn, hamau m^λ t'ōorläiwiajā, monak'a höbér n^λm dāi hāba chir^λm. ²¹ Hāu monak'a höbérk'iinjā, hāba Cristo hiek jaau n^λm gaaipaita p^λlrba chitaju; m^λ t'ōobpäik'iin chará hajapcha sim, warre hich Cristo dāichata chiraimaju haawai. ²² Mam^λ hāu chig haba höbérnaa m^λg jēb gaai maach Pör Cristou warag hich hiek hāk'apimk'ir hi hat'ee hōor j^λrju haai chir^λm ham^λn, mag chan mua jaauju k'augba chir^λm k'an hata jaauju k'ai hirig. ²³ K'ar jāguata warag

t'oop'em numijā ham k'ōsi haadeejem: t'oop'em hāb Cristo haar chiranaa, t'oop'em hābmua warag hi hiek jaau chitaag. Mua k'īirjuawai Cristoou hich haarta mΛ hauk'iin chadcha mΛ hajapcha hak'am. ²⁴ MamΛ mua k'ap'Λ chirΛm hīchab, pāar gaaimua hidēu mΛ hich jāg mΛg jēb gaaai chitaju haai chirΛm. ²⁵ Mag pārau mΛch hig nΛm k'ap'Λ chiraawai mΛΛgwaiwe chan Hēwandamaau hΛdΛlr hamag mΛch t'ōopibajūjā k'ap'Λ chirΛm. MΛΛn pāar hee maach Hēwandam hiek jaau chitaju, warag pāar hubΛ paauk'amam dāi honeecha wēnΛrramk'īir. ²⁶ Mag Cristoou mΛ pāach haar monak'a baarpibarm hoobaawai pārau honee nΛm hiek'au, “Cristo, hāuta pua jāg deeu hi waibēewia maar hee pΛ hiekdam jaau k'ēraichēm” haju.

Maadēu jāga haju haai nΛ Cristo higar k'aba nΛm k'ΛΛn dāi

²⁷ MΛΛn mau pāar warp chirab mamΛ, muan pāragan sīita Cristoou maachig wēnΛrrapi jaau simjöta t'um hi hipierraa wēnΛrrapim k'ōsi chirΛm. Maagwai pōd mΛch pāar haar barba hawiaagjā, warppaimua k'āijā hagt'a pāach t'umwe Cristo dāi hubΛnaa maach peerdΛajem hiek jawaagjā hö hāba nΛm hanΛmta mua hūrm k'ōsi chirΛm. ²⁸ Har maach higar k'aba nΛm k'ΛΛnau pāach dāi hamachdēu hampierr hawiaagjā hoob högk'amiet. Pārau magmΛn magan magΛm hoowiata jūrr hewag k'īirjuwia hamau hāsie, “MΛk'ΛΛnaun chadcha nem jaau nΛm paarta maadēu ham dāi jāg nΛm, jāgan Hēwandamaau jāk'ΛΛnta peerdΛ hauwia maachta hisegju” ha

k'īirjuju. Mam^λ mag hawiajā, hich Hēwandamauta h^λd^λraa magpi s^λewai ²⁹hoob högk'amiet. Maadēun Cristo hiek gaai h^λk'a n^λsiewaita hirig h^λu hajim haajem; mam^λ hagjō hi hiek jaau wēn^λrr^λm gaimua chik'amnau maach k'aibag waauwaijā hīchab hirig h^λu hajim haju haai n^λm. ³⁰Pārau k'ap'^λ n^λm, m^λg maach peerdlajem hiek jaau wēn^λrr^λm gaimua hōrau maach higar k'aba n^λm. Pārau pāach daúa hoojeejim, jāga haajeejī m^λ jam pāar d^λi chiraawai; hīsjā pārau hūr n^λm, jam pāar d^λi n^λmjöta mau m^λ d^λijā t'ān^λm.

2

*Jāga haju haai n^λ maachjō Cristo hiek h^λk'a n^λm
k'ān d^λi*

¹ Chadcha pāar gaimua m^λ honee chir^λm, Cristoouta pāar k'īir honee hapi s^λewai. Hāu hiruata pāar k'ōsinaa pāar k'īir jāsenk'aajem. Pāach t'umaam k'ānau hābam Hēwandam Hak'aarpai wai wēn^λrr^λm gaimua k'od hābamjō naawai h^λu pāar chik'am daupiinaa dau haug k'aug paraajā haajem. Magua m^λ honee chir^λm.

² Mam^λ pārau m^λ honeecha hapim k'ōsi n^λm k'ai, t'umaa hö hābata habat, jūrr chik'am hichaaurjā haba, hagdaujō chik'am k'a k'ōsi, nem wawaagjā chipar chipar k'aba, hābam k'īirjugpai paraa.

³ Pāachdēupaijā pāach t'ōnaa bigaaum k'ānagjā sī pāach hēugar hajap'a hig hiyāl hamk'īirpai chan hoob warag nem waumiet. Mag k'āyau warag chik'amnaan higwiata, "Jāk'ānan chad maar k'āaijā hārpai naabma" habat. ⁴Nemdam waauwaijā hoob pārau pāach hat'eepaita nem

t'umaa k'irjumiet. Magju k'āai hīchab dich k'apeen dāijā hö hajap'a hajuuta k'irjubat.

⁵ Muan pāragjā, “K'irjug hajap'ata paraa habat” ha chirām, Cristoou k'irjuajerrjō.

⁶ Hí hīchab Hēwandam haawai hich Haai dāi hāba sīejim, hiwiir hābjā hārāa k'aba.

Mag sīejieb mamā, hich mag hich Haai dāi hāba sīerram k'ōchgau hirua hich k'āidu hogdā plamap'ajā k'abajim.

⁷ Mag k'āyau mag Hēwandamk'a sīerrta, hich hajaugjā higba māg jēb gaai bēewia, parhoobam chaaidamjō t'aabachēwia, jūrr wounk'a sīechējim.

Mag, sīi hich Hayag hich hādāraa p'ēet'āgpinaa hōor hee Hēwandam chogk'aan bēejim.

⁸ Mag wounag pawia, wounaan hee sīechēwia, sīi chik'amnaanagta hādāraa hich dāi hamachdēu hampierr hapijim.

Mag Hēwandam hipierraam ham k'ōchgau sīi hōor t'ōomie harrjō hādāraa pakuls gaai hich meerp'ē t'ōopijim.

⁹ Mamā magtarr jūrr Hēwandamaau hirig hichta t'umaam k'ān k'āai hārpai hapiwia hichta tagam k'ān k'āijā hajapcharam gaai t'ārjim.

¹⁰ Maagwai t'umaam k'ān nau Jesús k'irp'eeta jīepöröu p'ōbk'ak'a haju: hötarr k'ān nau pa hāgt'arm magwe māg jēb gaaim k'ān nau jā hagjō.

¹¹ Mag nāmuua t'umaam k'ān nau hi k'ap'ā hamach meuk'īraucha hirig, “Jesucristo, pāchta chadcha t'umaam k'ān Pöröu; pāchdēuta nem t'um k'ap chirām” ha hiek'amam

gaaimua, hīchab hich Hēwandum chi Haaipata mag t'ö hiek'aju.

Jāga wēnərraju haai nʌ Hēwandum hiek hāk'abam k'ʌn hee

¹² Cristo gaaimua k'odamnaan, mua pāar daupii chitʌm. Mua k'īircha pāachig Hēwandum hiek jaau chitaawai pāachdēu mʌ hipierraar narrjō, magan mʌ mau warp chirʌmjā higba warag hich jāg hāk'anaat. Maach Hēwandum na nem k'aigba wauju hök'ö sī maach peerdʌajem hiekta warag pāach hee hārpai hapiju hēk'abat, mag wēnʌrrʌmuu hubʌpaauk'amaag. ¹³ Magaag hat'ee hich Hēwandamauta hich k'ōchagpierr pārag mag nem waupim k'ōsi hapi s̄lewai hichdēuta pāar juagjā hoojem.

¹⁴ Mag pāachig nem waipi sim waauwaijā, warag honee pāach wir haig chipar chiparjā haba, k'īuta waubat, ¹⁵ daumaa hābmuajā pāachig hiek'apiju chuk'u, mʌg hōor k'aibag t'ʌnʌm hee k'aibagjā chuk'u Hēwandum chaalink'a wēnʌrramk'īir. Pāar magta wēnʌrrʌmʌn, magan mʌg durr hich pekau pōmgau hedau k'īejō sim heejā pāar hedjā hee p'īdag p'up'up t'ʌnʌmjōta wēnʌrraju ham hee, ¹⁶ jāga Hēwandamaau maach t'āar chi hiiurig paapäaijē ha jaau wēnʌrrʌm gaaimua. Maagwai Cristo bēem hedjā mʌchpa pāar gaaimua honee chiraju, mʌch par p'idk'aba habarm k'ap'ʌ chiraaawai. ¹⁷ Mua pārag Hēwandum hiek jaautarr gaaimua, hāu pārau hāba hirua nem k'ōsimta wau wēnʌrrʌm. Maagwai hich hag hiek gaaimuapai hamau mʌ t'ōoju hak'iinjā, bʌlrgjā machagjā higba hʌdʌraa mua mʌch t'ōopiju.

Magbarmua muajā pārau nem wau nʌmjö, hichdēu k'ōsim nemta mʌchdēujā wau chirʌm k'ap'ʌ chiraawai, mag mʌ t'ōok'iinjā mʌrʌgan hääu k'érʌm. ¹⁸ Maagwai mʌ mag t'ōk'iinjā mʌlʌn mʌchin honee chirʌm. Hoob hök'firjuu hamiet. Mag k'āyau heeu dēgölp mʌ magwiajā pāachta warag honeeta habat.

Timoteo Epafroditō dāi

¹⁹ Maach Pör Jesuu k'ōs hamʌn, mʌigmua jöpcha mua pāar haar Timoteo pāiju, pāar hoon mamk'ir, mag pāar hoot'urwia pāar jāga nʌ ha jaaubaicheewai mʌchjā honee chiraag. ²⁰ Mʌchdēu pāar k'irju chirʌm dāi tag hi dēnjö pāar k'irju nʌm k'ʌn chuk'u haawai, Timoteota mua pāar haar pāiju. Jägdamauta chadcha pāar hääu wēnʌrramk'irjā hich k'od hābam k'ʌn hat'eemjö haajem. ²¹ Tagam k'ʌnan sīi hamach wir haigpaita k'irjuajerram. Mamʌ mag sīsidʌm Jesucristo hat'ee nem wauju k'irjug chan bʌlrjā k'irjubamjöta haajerram. ²² Mamʌ pārau k'ap'ʌ nʌm, hí warm k'ʌnjö k'aba k'itʌm. Maar hāba p'idx'a wēnʌrraajeewaijā, hiruata chadcha hich haaijö bʌlrjā mʌ bā hogdʌba hich mag hāba maar maach peerdʌajem hiek jaau wēnʌrraajeejim. ²³ Magua, ya hamau mʌch sīi höbeerpāiju wa t'ōopāiju ha hajapcha k'ap'ʌ haadeewai hiita mua pāiju ha chirʌm, pāar hoon mamk'ir. ²⁴ Mamʌ maach Pör Cristoou mʌigmua mʌch hääu höbeerpāiwia mʌchdēujā jöp'ee pāar hoon maju k'ap'ʌ chiraawai mʌch chan mua hajappai k'irjuba chirʌm.

25 Mam^λ hichiita m^λagwaiwe mua deeu pāar haar maach k'od Epafroditō pāiju. Pārau m^λ juag hoomk'īrta hi pāitarr haawai chadcha hirua häu m^λ hipierr maach Pör Cristo hiekjā jaau wai k'itanaa woun hat'eemjö hag kōitjā warag k'aigpēr hiek'a k'itaajem. **26** Hi hiek ya hirua pāar t'umaa hoom k'ōchag chir^λm haajem. Hichdēu maumua hūurwai, mag hi mor machpatarr pāachdēu hūrtarr gaaimua pārau hi k'īrju n^λm hanaawai, hichdēujā hīchab pāar k'īrju sim. **27** Chi mor mas haan hiin chadcha mor machpawia peer meejim. Mam^λ Hēwandamau häu hi heeg hoowia monaaupājim. Maata Hēwandamau mag hi heeg hooba h^λd^λraa meepimuan, m^λan hök'īrjug pöoma chirsik'am. Mam^λ häu hi monaau hat'am gaaimua Jöoirau m^λchpata heeg hoojim, mag hi b^λ h^λh^λak'arr hoowia gaai machag chirarr warag hatcha hök'īrjug pöm hapimaaugau. **28** Mag hi mor mas sīerr gaaimua pārau hi k'īrju n^λm m^λchdēujā k'ap^λ chiraawai, jöpk'aa pāar haar hi pāim k'ōchag chir^λm, hí deeu monak'a barbaimam hoobaawai deeu pāachjā t'umaa honee hamk'īr. Ya mag hí häu barbaimaawai m^λchjā tag hök'īrjug chuk'u chirsiju hīchab. **29** Mua hi pāibaawai, chadcha maach Pör Jesucristo gaaimua maach d^λi k'od hābamjö naawai, honee pāach hee hi baarpi hat'at. Maimua jägjöm k'^λan wounaan pāach heebaarwai hīchab wajap'a hi d^λi n^λmjö habat mag d^λijā. **30** Chadcha hichdēupaita peer hich k'īrau hich t'ōopijim, Cristoou nem waupi jaau sim hipierraa ham k'ōchgau. Maimua hīchab pārau pāachdēucha m^λ juag hoom k'ōsi durrumta warp n^λm gaaimua pöd hooba haawai, jūrr hichdēuta garpapa ham

k'õchgau peer meebar m^Λ gaaimua. Maguata muan pārag honee pāach hee hi baarpi hat'at ha chir^Λm.

3

¹ Jesucristo gaaimua k'odamnaan, pāar maach Pör Jesucristo d^äi naawai deeu r^{la}aba honee habat ha chir^Λm.

Nem wau n^Λm gaaimuapai chan pöd dich peerda haubam

Cha mua p'ā deepääigpam hiek'an nawe m^Λchdēu pārag p'ā deep^Λitarr hiekpaiu. Mam^Λ m^Λchigpain h^äu k'^{er}l^{am}, mag hich hābam hiekpai hawiajā. Hichiita pāar hat'ee nem hajaug sim, chik'amnag h^{ad}l^{ar} pāach k'^ügurpimaaugau. ² Mag mua jaaup^Λyaagpam^Λn m^Λgau: K'^{ir} k'ap'^Λ habat, har hichk'^{um}jö nem s^{eu}nem nem k'aigbamta jaau s^{er}rijjem k'^{ll}n d^äi. Jāk'^{ll}nan sⁱⁱ hamach mor hārmienau. Hamag chan har dich wir haigpai ham d^{en}jö dich k'ak'ua dauchachba n^Λm k'^{ll}n chan Hēwandam chaain k'abam haajem. ³ Mam^Λ par hamach hip'it'ur mag wēn^Λrrawiajā hoop ham hipierra hamiet. Maach mor h^{är}pain hidēu sⁱⁱ dauchach paar s^{is}id hawiajā, maach t'^äarta k'aigba sim chan parta hi chaaina haju. Mag k'^äai maachin chad hi chaain chaarpama, chadcha hich Hēwandam Hak'arau jaau simjö t'^äraucha hirig j^{ee}ujeewai. Mag j^{ee}u wēn^Λrr^Λmuata maach honee naajem, Jesucristo maach kōit meebar m^Λgaaimua Hēwandamau maach hich chaalink'a wai s^{iew}wai. ⁴ Mam^Λ hāaur k'^{ll}nau chan magba n^Λmta sⁱⁱ haman chadau hōor hajap'am k'^{ll}nau ha jaau n^Λrrjēe haajem. Hamagan sⁱⁱ

dich mor dauchachnaa nem hajap'am wau n̄amuata Hēwandamaau maach hich haar haaujem haajem. Mamλ chadcha magλm gaaimuata maach hāgt'ar höbeerjeek'iin, magan mλlta ham k'āaijā hēntērcha höbērju. ⁵ ḶK'an jāgwia magk'ajī? Hūrbat, pārag jaauk'im: Mλ dēnmaanan hamach numwe judionaan chaar hajierram, warrgar maach jöoin Benjamín k'ararr hag chaain hewagam k'λλn dēn. Bλlrjā hamach jöoin hi p̄laba wēnλrrarr haawai, mλjā hich mag bāaupλijierram. Bλrlλwe hautarr hagt'a ocho diaspai chirλm hee, warr jöoinau jaaujerrjō mλ mehëudam p'λλrbichpλijierram. Maagwai mλjā hagt'a mλch t'λr hok'ooba, judío charau. Mλλn hīchab fariseo hajim, Hēwandamaau Moiseeg hich hiek p'āpitarr hiek hajapcha hλλrk'aajem k'λλn heem. ⁶ Mag Moiseeu p'ā p̄latarr hiek mλchdēuta mλch k'apeen k'āaijā hajapcha hλλrk'aajerr haawaita jūrr Cristo hiek hāk'a n̄am k'λλn hēudeejā mua hēk'aajeejim, ham k'aibag wawaag. Mag Moisés hiek mλchdēu hajap'a hλλrk'a chitarr gaaimua, ni hābmuajā mλ higwia mλ hēugar k'aigba nem hīgk'aba haajeejim.

⁷ Hich mag jaar mλchdēu k'īirjuawai magλm t'um hajap'amjö k'ap'λ chitarr chan hīs jūrr bλlrjā maadēu nem higbata sīsidλm. ⁸ Warran mλλn chadcha magλmλg hee chitajim. Mamλ maagjerr hīsin jūrr mλλn Jesucristo dēnēu. Hiita mλ Pöröu. Tag hijö nem hajap'am chan chuk'um. Hāgt'ar höbēraag hawi warrgar mλchdēu nem wau chitarr, hīs mλgnaa hoowai chan bλlrjā maadēu nem higbata sīsidλm. Hajapcharan sīi mag mλch k'ōchagpierr nem wau chitarr t'um mua hisegjim, jūrr Cristo dēnk'am k'ōchgau.

⁹ MΛΛN hīsin Cristo dāita chirām. Mua mag chirām chan, mag sīi mΛchta hajaug chirām hawia k'aba, ni Hēwandamau hich hiek Moiseeg p'āpitarr hiek mΛchdēuta hajapcha hΛrk'a chitām hawiajā k'abam. Mua mag chirāmΛn, Cristo hiek t'āraucha hāk'abarm gaaimua Hēwandamau mua nem k'aigba wautarr t'um chugpaabapääiwaita mag chirām. Dichdēu nem wajap'a wau nΛm gaaimuapai chan pöd dich peerdΛ haubam. Magju k'āai Cristo jua heeta hich hak'aardam joot'Λ sīubarm wounan chadau t'āar hajap'a chirsim haajem Hēwandamau. ¹⁰ Muan Hēwandamagta warag mΛchig hajapcha Cristo k'ap'Λ hapim k'ōsinaa hīchab Cristo hiiupi hautarr hag jua t'eegta mΛchig deepim k'ōsi chirām; magbaawai mua hi dēnjō gaai machag hāwatju haainaa hīchab hijō t'ōju hak'iinjā, warag t'āar p'īiuwia k'īirjuba t'ōog. ¹¹ Mua k'ap'Λ chirām, mΛ mag hap'Λ hak'iinjā, hichiita Hēwandamau mΛ hak'aardam mag jēbdeg sīepiba hich hauju.

Cristoou hichjō hajap'a hamk ūirta maachig jaau sim

¹² Mua mag chirām chan, mag ya mΛchdēu t'um jaau dichdimamjō mΛchta hajapcha chirām haba chirām. MΛg chirām haiguin mΛΛn hagt'a hajap'a haju pöoma waaur chirām. Mag chirab mamΛ hajap'a hajuuta hēk'a chirām. Cristoou hichjō hamk ūirta hichdēuta nacha mΛ jär hautarr haawai hagjō hāba hag k'īirjugta hogdΛba wai chitāmua jūrr hich simjō hajap'a hajuuta hēk'a chirām. ¹³ Keena, Cristo gaaimua k'odamnaan, mua chan pārag, "Ya mΛΛn hīsin chadau mΛchdēu

hig chirarrjö hajap'a chirsim" haba chiram, hagt'a t'um Cristoou jaau simjö k'aba chiraawai. Mag hagt'a hajapcha k'aba chirab mam, ya warrrgar mächdëu nem waaujerr chan tag k'irjuba chitam. Magju k'ääi mä k'irjukan, hääba k'anta mua Cristo hat'ee waubaawai hi dawagaa habarju k'ai hanaa hirua nem k'osimpaita wauju k'irju chitam. ¹⁴ Maagwai mäg hatag ya hich sim haarcha barbaimaawai mächdëu mag hich dawagaa nem wau chitarr jürr Hëwandamau mä däi hajap'anaa hich däi hich mag mä wai nrraju. Mamä mag maach hägt'ar höbérju hayaa hamk'ir Jesucristo meebaumua chan häbjä Hëwandamau hauba haajeek'am.

¹⁵ Maguata pärjä har mä dënjo Hëwandam hiek hajap'a k'ap'ä näm k'änan magta k'irjuju haai näm. Mamä häbmua k'äijä pär hee hich hajaug p'ewia ya hiin t'um hajap'a chiraawai hich hajaug paapäig chan tag nem hajap'am wauju higba chiram hamän, hich Hëwandamau hichab hirig mäg jëb gaaiwe chan hagt'a hi t'um hajapcha k'aba sim ha k'ap hapiju. ¹⁶ Mamä mua mag chiram: Maadëu dichdëu nem k'augtarrpierr k'irjunaata nem wauju hawijä jaauju haai näm, bñlrjä k'augbam k'änä dënjo nem parhoob wauba.

¹⁷ K'odamnaan, päräu mä jua heerpanaa mä dënjotha habat. Magnaa hichab pär hee maach wénrraajerrjö wénrraajem k'änä hoonaa hagjö hajap'ata nrrjée habat. ¹⁸ Mächdëu nawe päachig jaaujem hiekpai hïsjä deeu pärag jaauk'im: Hðor k'apan har maach hee hïk'a näm hïk'a näm haajem k'änä t'um chan chadcha chi hïk'aajem k'änä chaar k'abam. Jäk'änan jäg hamach parhoob wénrram gaaimua sii dau t'eeg chuk'umjöta

t'ʌnʌm. Hamagan sīi parta Cristo pakuls gaai t'ōtarrjö haajem. Har mag k'īirju nʌm k'ʌn hoowaita t'āar heepain bīe chiraajem. **19** Jāgʌm k'ʌnnaun sīi parhooba hamach hö k'ōchagpierr nem wau nʌmta, hajaug hārpai sīsidʌm haajem. Mag nem k'aigba wau nʌm hawia chigaa hajöjöopajā k'aba, warag hamachta t'ö hiyʌl haajerram. Hamau hāba mʌg jēb gayam nempaita k'īirju nʌm. Mamʌ magʌm paar Hēwandamau k'īmie durrta ham bark'ʌlirʌiju, hich mag dau hap'ʌl wēnʌrrramk'īir. **20** Mamʌ maachta hāgt'armpeen k'aju k'ʌn haawai maach durran hāgt'ariu. Maagwai pōd warm k'ʌnnejö mʌg jēb gaaaim nempaita k'īirjuju haju k'aba nʌm. Maachin hāba maach Pör Jesucristo maach peerdʌ hautarr hāgt'armua bēeta hoo nʌm. **21** Mag hich pierrum hedta hichdēucha hich hiiu haawai maach mor mʌg maadēu nem higmap simjā hich dēnjö hajaug paapäiju. Nem t'um t'ʌnʌmjā hichdēuta hichdēu hampierr haju haai sīerraawai hich hag juapaupai hirua chadcha sīi maach hēu meeþpāimjö haju.

4

Cristo hiek hāk'a naawai honeeta wēnʌrraju haai nʌm

1 K'odamnaan, mua pāar jāsenenaa pāar k'ōsi chitaawai pāar hoon mam k'ōchaaga chiraajem. Hajapcharan pāar gaaimuata mʌn honee chiraajem. Mua k'ap'ʌ chirʌm, pārau chadcha maach peerdʌajem hiek hāk'atarr haawai par mʌ p'idk'abajim. Jāg pāarta mua k'ajap'am nemjö Cristo hat'ee gan hautarr gaaimua mʌ honee chirʌm. Maagwai hich mʌg hēsap gaai t'um

māchdēu pārag jaau chirāmjö hich jāg hubā nāisit, hādāraa maach Pör Jesucristoogta pāach juag hoopi nāmuua.

² Maach hāp'ālin k'ā hābam k'ānagamjö mua mag chirām, Evodiaag, maimua Sintiqueegjā hagjö: Chadcha maach Pör Jesucristo k'arannaanjö k'ōinaa nāisit, hichdēu hapi simjö.

³ Maimua pājā, maach k'apeer hajap'am, hīchab maach peerdāajem hiek heemua bālārjā hogdāba nārraajeewai pārāgjā jāk'ān hālin wawibā ha chirām, tag hich jāg wēnārram hugua. Mua hōor hee maach peerdāajem hiek jaau chitaawai jāk'ān hālinauta Clemente dāimua tagam k'ān hagjö mā dāi hāba wēnārrarr k'ānprā mā bā hogdāba dāi mā hipierr jaau durraajeejim. Mag mā dāi wēnārrarr k'ān t'ār ya hāgt'ar Hēwandamau hichdēu peerdā haumam k'ān t'ār p'āk'amaajem hēsap gaai hīchab p'āk'a t'ānlām.

⁴ Maach Pör Jesucristo pāach dāi sīejem k'īirjuvia honee habat. Hūmaai pāaba pārag jaau chirām: ¡Honee habat! ⁵ Maach Pör Cristo ya bēeimān sim k'ap'ā, hōor dak'īir hagpierraata wēnārrat'ā; pāach k'apeenjā chig haba, sīi warag chik'am dau haug k'aug paraata habat. ⁶ Pāach p'it'urg waauwai hoob hōk'īirjuu hamiet. Mag k'āyau warag mag pāach p'it'urg hau wēnārrām t'um Hēwandamagta jaaubāpāit, hirig jēeumamua. Mamā mag jēeumamua hīchab pāach hiek hūurjem paarjā hirig hāu hajim habat. ⁷ Pārau cha mua jaau chirāmjöta hamān, magan Hēwandamau pāar hōk'īirjug meeupiju. Pāar Jesucristo dāi naawai p'it'urg hauwiajā hīchab hichdēuta pāar k'ōinaa wēnārrapiju. Mag pāar k'ōinaa wēnārrām chi

hääk'aba nʌm k'ʌnau pöd k'augba haajem, jäägata
pääar mag nlisip nʌ.

*Hõrau hoowai häu hajöjöom nemta wauju haai
nʌm*

⁸ K'odamnaan, hääbmiecha paawai mua päärag magk'im: Hõrau hajap'a pääach hëugar hig hiyʌʌ hamk'iiir, t'umaam k'ʌn dak'iiir bʌʌlrjä sëu chuk'u hääba chadam hiekpai hiek'ajuuta k'iiirjubat. Hichab jäägata Hëwandam dau najä nem hajap'a waujuuta hääba k'iiirjubat, pekau wauju k'iiirjugjä chuk'u. Magnaa k'iiirjug paraa haajeet'ʌ hichab, jääga habarm gaimuata hõrag pääach daupii hapiju nʌ, bʌʌlrjä pääach hëugar hïgk'aju k'ʌn chuk'u haag. Mua t'um päärag mag chirʌmʌn mʌgau: Pääachdëu nem wau nʌm hoowia hõrau hamach hödegpai k'äijä, jäägan chadcha häu k'ërlam hajöjöom nemta hääba wauju k'iiirjubat. ⁹ Pärau pääachdëujä k'ap'ʌ nʌm mua pääar hee maach Hëwandam hiek jaaubaimeawai pääachdëu hääk'atarr. T'umaam k'ʌnau mʌ hiek'a chitʌm hürwia mʌ hoojierram, jääga mʌ pääar hee chitajī. Hich jääg mʌ pääar hee p'ʌlrdʌ chitʌmua nem wau chitʌm hoojerr t'umaa pääachdëujä mʌ dënjö habat. Pääar mag wënʌrrʌmʌn, magan hich Hëwandam maach k'öinaa hapiejemchata pääar däi nʌrraju.

*Hichig p'atk'on deepäitarr paar Pabloou häu ha-
jim hatarr*

¹⁰ Maach Pör Jesucristoog häu hajim ha chirʌm, deeu pärau mʌg mʌch dau hee haug k'augbarm paar. Chadcha pärau hagt'a häu mʌch k'iiirju durrum k'ap'ʌ chiraawai mʌ honee chirʌm. Mag chirʌm haig chan mag pärau ya tag mʌ higba

naajim haba chiram. Mua k'ap'Λ chiram, pārau mΛ juag hoom k'ōsi durrumta, sīi wir haiguimjö k'aba haawai, pōd nawe mΛ juag hooba naajim. ¹¹ Mag chiram haig chan mag sīi mΛch dau hap'ΛΛ chiraawai pārau mΛchig nem dedee hamk'īirjā k'abata mag hiek'a chiram. MΛΛn mΛg chitamΛn, parhooba nemdam bārΛΛm dāi hawaiiā magam haba chitam. ¹² MΛΛn ya parhoobata k'augwi chitam. Bālərjā mΛchdēu nem hig chiram chuk'u chiram haigjā nem k'īir t'um paraamjö chiraajem. Jāsōo chiram haigjā biwaa chiram dāi hāba chitam. K'ar mΛchdēu nem hig chiram hatcha sob wai chiraajem; wa k'ar magbaju, jūrr bālərjā chuk'u chiram hawiajā hōk'īirjuu hoo chiraam k'augba chitam. ¹³ Mua chan mΛch dau hap'ΛΛ chitajujā k'īirjuba chitam, magam hāwat chitaagjā hich Cristoouta mΛrΛg juapá deejeeawai. ¹⁴ Mag hab mama, pārau mΛ juag hooju haai k'aba naajimjā haba chiram. Hante hāuta pārau mΛ juag hoob k'aba hoojierram.

¹⁵ Filipopien, pārau pāachdēujā k'ap'Λ nΛm, har mΛ pāar hee Macedonia durr Hēwandam hiek jaaau p'ΛΛrdΛ chitawia jūrr deeum durr jaaau chiraimaawaijā, maach k'odnaan tagam k'ΛΛnau deepΛiba nΛm hee, hāba pāraupaita pāachdēu Hēwandam hiek hāu k'augtarr paar hawi mΛrΛg p'atk'onjā deepΛijierram. ¹⁶ Hag najā hagt'a Tesalónica chiraawai, pāachdēuta k'arii hāu mΛrΛg p'atk'ondam mΛch nemdam hig chiram hat'ee deepΛi nΛm mua haaujeejim. ¹⁷ Hāba sīi pāar juu heem nem haum k'ōchgaupajā k'abata mΛ mag hiek'a chiram. Mua hārcha k'ōsi chiramΛn, hīchab pārau mΛrΛg nem dee nΛm paarjā

jūrr hich Hēwandamauta pārag hag k'āyau nem hajapcharamta deepim k'ōsi chirām.

¹⁸ Hāu hajim keena. Har pārau mΛ hat'ee Epafroditō gaau p'atk'on deepāitarr t'um hāu hagcha k'ērajim. Hajapcharan mΛchdēu hig chirarr k'āyaujā hārΛchata pārau deepāijierram. Jāg pārau mΛrg p'atk'ondam deepāitarran Hēwandamau hoowaijā hāu k'ērΛm, hichigchata deebarmjō haawai. ¹⁹ Jāg nΛm jūrran, pāachdēu nem hig nΛmpierr maach Hēwandamau pārag hichdēu nem t'um jā sim heem bālrjā hīgk'aba, deeb k'aba deeju, pāar Jesucristo dēnk'anāa hi hiek hāk'a naawai.

²⁰ Hichpaita maach Haai hanaa maach Hēwandamau. Hijöm k'ΛΛn chan tag chuk'um. Maagwai hirigpaita t'umaam k'ΛΛnau mΛg hatag pawiajā hich mag hāu hajim haju haai nΛm.

Pablood hamach saluddam deepi jaautarr

²¹ Jesucristo gaaimua t'um Hēwandam chaaink'a t'ΛnΛm k'ΛΛnag mua salud deepāi chirām habat. Hīchab maach k'odnaan mΛig cárcel deg hāiba mΛ hoo k'Λrrk'aajem k'ΛΛnaujā pārag salud deepāi nΛm. ²² Maimua tagam k'ΛΛn t'um mΛig hagjō Hēwandam hiek hāk'a durrum k'ΛΛnaujā hamach t'umaam k'ΛΛnau pārag salud haajem. MamΛ hārcha pārag salud deepāi nΛmΛn, Jesucristo gaaimua maach k'odnaan mΛg Roma durram rey deg p'idk'aajem k'ΛΛnauta pārag salud deepāi nΛm.

²³ MΛgdampai hajim keena, mΛg hēsap gaai pārag jaaupāim hig chirarr. Pāar kōit maach Pōr Jesucristoog jēeu chirām, hichdēuta pāar dāi

FILIPENSES 4:23

xxi

FILIPENSES 4:23

hogdʌba hich mag pãar hæuu wai nʌrramk'ɪir.
Hayoo keena,

Pablo

Hēwandam Hiek New Testament in Woun Meu

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Woun Meu

Dialect: standard spelling

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Woun Meu

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

**PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022**

f93ebb7a-0e54-5698-b564-14e525ed9c9f